

บันทึก

เรื่อง การตีความในข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติ
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๖๑

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีหนังสือ ที่ อก.๐๗๐๑/๓๒๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สมาคมมาตรฐานแห่งประเทศไทยซึ่งตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการที่จะเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และเทคนิคของการมาตรฐาน ช่วยรักษาผลประโยชน์ของประชาชนผู้บริโภคและผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมในประเทศได้ขอข้อคิดเห็นมายังสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่า ถ้าสมาคมฯ จะนำเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามแบบท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๖๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๖๑ มาแสดงไว้เป็นส่วนหนึ่งของตราสมาคมฯ ดังสำเนาภาพถ่ายที่ส่งมาพร้อมนี้ จะกระทำได้อหรือไม่ โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเห็นว่า มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้อยู่ ๒ มาตรา คือ มาตรา ๓๑ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน” และมาตรา ๓๒ ซึ่งบัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดเลียนเครื่องหมายมาตรฐานเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายมาตรฐาน” ซึ่งทั้ง ๒ มาตรานี้ น่าจะครอบคลุมเฉพาะการนำเอาเครื่องหมายมาตรฐานไปใช้หรือไปแสดงเพื่อประโยชน์แก่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเท่านั้น ดังนั้น การนำเครื่องหมายมาตรฐานมาใช้ในกรณีนี้ จึงน่าจะไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกรงว่าความเห็นดังกล่าวอาจจะไม่ถูกต้อง จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยในปัญหานี้อีกครั้งหนึ่งว่า เป็นการถูกต้องแล้วหรือไม่อย่างไร และขอให้พิจารณาด้วยว่าตราของสมาคมดังกล่าวจะเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายอื่นอีกหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหายุ่งยากขึ้นในภายหลัง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติในมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.๒๕๖๑ นั้น มิได้มีความหมายเฉพาะแต่กรณีการนำเอาเครื่องหมายมาตรฐานไปใช้หรือไปแสดงที่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อให้ผู้พบเห็น

๑ มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน

๒ มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดเลียนเครื่องหมายมาตรฐานเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายมาตรฐาน

เครื่องหมายนั้นเข้าใจว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดนั้นเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้วเท่านั้น แต่หมายความว่ารวมถึงการนำเอาเครื่องหมายมาตรฐานไปใช้เพื่อประโยชน์ในกิจการอื่นด้วย กล่าวคือ การใช้เครื่องหมายมาตรฐานตามแบบท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ นั้น ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖^๑มาตรา ๒๐^๒และมาตรา ๒๑^๓ เท่านั้น ที่จะใช้เครื่องหมายมาตรฐานดังกล่าวได้ นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๓๒ ที่บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดเลียนเครื่องหมายมาตรฐานเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายมาตรฐานแล้ว แสดงให้เห็นว่า การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐานน่าจะกระทำได้เฉพาะแต่กรณีที่กำหนดไว้โดยชัดแจ้งในกฎหมายดังกล่าวเท่านั้น ฉะนั้น การที่สมาคมมาตรฐานแห่งประเทศไทยจะนำเครื่องหมายมาตรฐานตามแบบท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ ดังกล่าว มาแสดงไว้เป็นส่วนหนึ่งของตราสมาคม นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) มีความเห็นว่า จะกระทำมิได้ เพราะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ ดังกล่าวข้างต้น และถึงแม้ว่าจะมีอักษรหรือลวดลายอื่นใดมาประกอบกับเครื่องหมายมาตรฐานดังกล่าว ก็ไม่ทำให้ความเป็นเครื่องหมายมาตรฐานนั้นเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น ปัญหาที่ว่าตราของสมาคมจะเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายอื่นอีกหรือไม่ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณา

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑มาตรา ๑๖ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานแล้วจะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒มาตรา ๒๐ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๓มาตรา ๒๑ ผู้ใดนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๒๓